

Introduction to Law

Last edited time	@February 28, 2024 1:29 PM
Tag	Chula
Course No.	3404117
Lecturer	อ. ภูมิรพี บันนากarn Lect. Poomrapree Bannakarn (PBK)
Email	poomrapee@law.chula.ac.th

Contents:

Conclusion
กฎหมาย
ลักษณะของกฎหมาย
วัฒนาการของกฎหมาย
ยุคกฎหมายชาวบ้าน
ยุคกฎหมายของนักกฎหมาย
ยุคกฎหมายเทคโนโลยี
สรุป
ลำดับชั้นของกฎหมายไทย
ลักษณ์อักษร
ประเภทของกฎหมาย
กฎหมายบ้าน
กฎหมายเอกชน
กฎหมายระหว่างประเทศ
กฎหมายสารบัญญัติ
กฎหมายวิธีสืบัญญัติ
ระบบกฎหมาย
Civil Law
Common Law
ประวัติศาสตร์กฎหมายไทย
ยุคโบราณ
ยุคใหม่
ประวัติศาสตร์กฎหมายตะวันตก
กฎหมายรัฐธรรมบุญ
ความหมาย
หลักการพื้นฐานของรัฐเสียประชาธิปไตย

กฎหมายอาญา

ความหมายและลักษณะของกฎหมายอาญา

ประมวลกฎหมายอาญา

ขอบเขตของการใช้กฎหมายอาญา

ประเภทของความผิดอาญา

โครงสร้างความรับผิดในการอาญา

เหตุผลโภช

โภช

กฎหมายอาญาภาคความผิด

การดำเนินคดี

ศาล

กฎหมายแพ่ง

สารบัญกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

ความหมายและลักษณะสำคัญ

กฎหมายลักษณะ บุคคล

กฎหมายลักษณะ นิติกรรน

กฎหมายลักษณะ หนี้

กฎหมายลักษณะ เอกเทศสัญญา

กฎหมายลักษณะ ทรัพย์สิน

กฎหมายลักษณะ ครอบครัว

กฎหมายลักษณะ บุเดก

Exam

Reference

เล่มกฎหมาย

VDO

Conclusion

กฎหมาย

ที่ได้มีสังคม ที่นั่นมีกฎหมาย

ubi societas, ibi ius

ความหมาย

- สิ่ง甚么ต ที่นำมาใช้เพื่อให้สังคมอยู่ร่วมกันอย่างสงบสุข
- เครื่องมือที่นำมาปักครองมุษย์

ขอบเขต: ใช้ได้ถึงไหบ

- หลักดินแดน
 - เส้นพรມแดน
 - บ้านบ้ำ
 - บ้านฟ้า ใต้ดิน
 - เรือ/อากาศยาน สัญชาติไทย

ลักษณะของกฎหมาย

1. ต้องเป็นคำสั่งหรือข้อบังคับ

= สั่งให้ปฏิบัติตาม

- กำหนดการประพฤติของ 'คน' ไม่ใช่สัตว์/ต้นไม้
 - บุคคลเก่าบ้านกี่มีสิทธิและหน้ากี่
 - ในทางกฎหมาย สัตว์เป็นทรัพย์สิน
 - การประพฤติ คือ การเคลื่อนไหว 'ร่างกาย' แต่ไม่ครอบคลุมจิตใจ(เหมือนกฎหมายศาสตรา)

2. ต้องมาจากกฎหมายปัตย์

= ผู้มีอำนาจสูงสุดในรัฐ = รัฐสภา

3. ต้องมีสภาพบังคับ

= มีบทลงโทษหากฝ่าฝืน

- มีกระบวนการอันเป็นกิจจะลักษณะ, แน่นอน
- บางกีสภาพบังคับก็ส่งผล + เช่น ลดหย่อนภาษี

4. ต้องใช้ได้ทั่วไป

= ทุกคนอยู่ใต้กฎหมายโดยเสมอภาคกัน

5. ต้องใช้ได้เสมอไป

= บังคับใช้จนกว่าจะยกเลิก

วัตถุการของกฎหมาย

กฎหมาย 3 ยุค

ยุคกฎหมายชาวบ้าน

ไม่สลับซับซ้อน

- อายุในรูปของ จารีตประเพณี
; กฎหมายที่ความประพฤติอันดีงามของสังคม
- องค์ประกอบ 2 ประการ
 1. ประพฤติปฏิบัติสม่ำเสมอและเป็นเวลาหนา
 2. สิ่งที่ปฏิบัติได้รับการยอมรับว่าถูกต้อง รู้สึกว่าต้องปฏิบัติเช่นนั้น หากไม่ปฏิบัติก็รู้สึกว่า เป็นสิ่งที่ผิด
- เกิดจาก เหตุผลธรรมดابางของสามัญชน หรือเหตุในทางศีลธรรม
- กฎหมายกับศีลธรรมไม่ได้แยกออกจากกัน

ex. ห้ามฆ่าคน, พ่อแม่ต้องเลี้ยงลูก, สัญญาต้องเป็นสัญญา

กฎหมายในยุคนี้มีพื้นฐานจากเหตุผลทางศีลธรรมหรือเหตุธรรมดางาม เข้าใจได้ง่าย เกิดขึ้นและก่อตัวในรูปของ “จารีตประเพณี” คือ ต้องเป็นสิ่งที่ปฏิบัติตามอย่างสม่ำเสมอ เป็นเวลาหนา และได้รับการยอมรับว่าเป็นสิ่งที่ถูกต้อง คนในสังคมรู้สึกว่าต้องปฏิบัติตาม หากไม่ปฏิบัติจะเป็นสิ่งที่ผิด

เช่น ห้ามฆ่าคน ห้ามขโมยของ (ลักทรัพย์)

ในยุคกฎหมายชาวบ้าน กฎหมายกับศีลธรรม จึงไม่ใช่สิ่งที่แยกออกจากกัน

ยุคกฎหมายของนักกฎหมาย

สังคมสลับซับซ้อนขึ้น

- เกิดจาก เหตุผลทางกฎหมาย
- อายุในรูปของ หลักกฎหมาย

- เกิดวิชาบัติศาสตร์ และวิชาชีพนักกฎหมาย
- กฎหมายกับศีลธรรมแยกกันอย่างหลวงๆ

ex. อายุความ, การครอบครองปรปักษ์

กฎหมายในยุคที่เกิดจากเหตุผลปูรุ่งแต่งทางกฎหมาย เพื่อแก้ปัญหาสังคมที่ซับซ้อนมากขึ้น ปราศจากโครงสร้างกฎหมายที่เกิดจาก การวินิจฉัยซึ่งขาดของนักกฎหมาย ทำให้คนทั่วไปในสังคมไม่อาจเข้าใจกฎหมายได้ทั้งหมด โดยอาศัยเหตุผลทางศีลธรรมเพียงอย่างเดียว จึงเกิดวิชาบัติศาสตร์และวิชาชีพนักกฎหมายขึ้น

เช่น อายุความ การครอบครองปรปักษ์

ในยุคนี้กฎหมายได้พัฒนาโดยแยกออกจาก ศีลธรรม แต่ก็ไม่ได้แยกออกจากกันอย่างเด็ดขาด

ยุคกฎหมายเทคโนโลยี

สังคมเจริญขึ้น

- กฎหมายเทคโนโลยี คือกฎหมายที่กำหนดขึ้นเพื่อแก้ไขปัญหาที่สับซ้อนขึ้น
 - ลักษณะสำคัญ 2 ประการ
 1. เหตุผลทางเทคโนโลยี
 2. ไม่มีเหตุผลในการศีลธรรม
- กฎหมายออกแบบโดยอำนาจบัญญัติ
- อยู่ในรูป กฎหมายลายลักษณ์อักษร
- กฎหมายกับศีลธรรมแยกจากกันอย่างเด็ดขาด

ex. กฎหมายที่ดิน, กฎหมายจราจร

III

ขุคกฎหมายเทคนิค

กฎหมายมายก็อด

กฎหมายในยุคนี้เกิดขึ้นการพัฒนากฎหมายเพื่อแก้ไขปัญหาเฉพาะเรื่องของสังคมที่มีความซับซ้อนมากจนกฎหมายชาวบ้านและกฎหมายของนักกฎหมายไม่เพียงพอที่จะใช้แก้ปัญหาได้

เช่น กฎหมายจราจร (ต้องขับรถชิดซ้าย ชิงการขับชิดซ้ายหรือชิดขวาไม่เกี่ยวข้องกับศีลธรรม แต่กำหนดขึ้นเพื่อจัดระเบียบและป้องกันการเกิดอุบัติเหตุ) ฯลฯ

กฎหมายเทคนิคจะแยกออกจากศีลธรรมอย่างเด็ดขาด การทำความเข้าใจกฎหมายเทคนิคจึงต้องอาศัยเหตุผลอันเป็นที่มาของ การบัญญัติกฎหมายนั้น

กด – เมาย – -May – ก๊อด

สรุป

สรุปวิัฒนาการกฎหมาย 3 ยุค

ยุค	ลักษณะการเกิดขึ้น	เหตุผล	รูปแบบการประยุกต์ใช้กฎหมาย
1. ยุคกฎหมายชาวบ้าน (Volksrecht)	<p>เจ้าตัวประเพณีที่</p> <ul style="list-style-type: none"> ประพฤติปฏิบัติกันอย่างสม่ำเสมอ และนิมนาน และ ความรู้สึกสำนึกว่าต้องปฏิบัติ มีฉันนั้นจะรู้สึกว่าเป็นสิ่งที่ดีด 	เหตุผลธรรมชาติ สามัญชน หรือ สามัญ สำนึก (Simple Natural Reason)	กฎหมายประเพณี หรือ เจ้าตัวประเพณี
2. ยุคกฎหมายของนักกฎหมาย (Juristenrecht)	<ul style="list-style-type: none"> เกิดขึ้นจากการบวนการเข้าหาตัดสินคดีและบังคับคดี ซึ่งผู้เข้าหา (นักกฎหมาย) ต้องใช้เหตุผลปูทางเพื่อให้เกิดความยุติธรรม การตัดสินเข้าหาซึ่งกระทำ เป็นประจำและสม่ำเสมอ ก่อให้เกิดหลักกฎหมายที่เป็นที่ยอมรับนับถือว่า เป็นสิ่งที่ถูกต้อง 	เหตุผลปูทาง (Artificial Juristic Reason)	หลักกฎหมาย หรือ หลักนิติศาสตร์
3. ยุคกฎหมายเทคนิค (Technical Law)	เกิดขึ้นจากการบวนการนิติบัญญัติ สมัยใหม่ (เจตใจนของรัฐ) ซึ่งเกิดขึ้นทันทีทันใด เพื่อแก้ปัญหาอย่างโดยย่างหนึ่ง (เรื่องทางเทคนิค)	เหตุผลในทางเทคนิค (Technical Reason)	กฎหมายลายลักษณ์ อักษร หรือ กฎหมายที่บัญญัติขึ้น

วิัฒนาการกฎหมาย 3 ยุค/ ทฤษฎีกฎหมาย 3 ชั้น

ยุค	รูปแบบของกฎหมาย	เหตุผล	หมายเหตุ
ยุคกฎหมายชาวบ้าน	ศีลธรรม/ จริย์ดีประเพณี	เหตุผลธรรมชาติ ของสามัญชน	กฎหมายยุคนี้เป็นเรื่องความรู้สึกผิดชอบชั่วเดียว เกิดจากการประพฤติปฏิบัติ กฎหมายกับ ศีลธรรมไม่ได้แยกออกจากกัน
ยุคกฎหมายนักกฎหมาย	หลักกฎหมาย/ หลักนิติศาสตร์	เหตุผลปัจจุบัน ทางกฎหมาย	ยุคนี้ใช้เหตุผลส่อง透ในภาระชี้ขาดข้อพิพาท หลักกฎหมายที่เกิดขึ้นเรียกว่ากฎหมายของนัก กฎหมาย เช่น อาชญากรรม การครอบครอง ปืนยิง การป้องกัน การกระทำโดยเจ้าเป็น ฯลฯ วิชานิติศาสตร์และวิชาชีพนักกฎหมายเกิดขึ้นใน ยุคนี้
ยุคกฎหมายเทคนิค	กฎหมาย ลายลักษณ์ อักษร	เหตุผลทางเทคนิค	กฎหมายยุคนี้เกิดจากการบัญญัติขึ้น เพื่อแก้ไข ปัญหาเฉพาะในบางเรื่อง กฎหมายจึงเกิดตัวใน ทันทีทันใด โดยเหตุผลทางเทคนิค เช่น กฎหมาย จราจร กฎหมายภาษีอากร กฎหมายป่าไม้ เป็น ต้น

ลำดับชั้นของกฎหมายไทยลักษณ์อักษร

- กฎหมายที่อยู่ในลำดับชั้นต่ำกว่าจะขัดหรือแย้งกับกฎหมายที่อยู่ในลำดับชั้นสูงกว่าไม่ได้

 - รัฐธรรมบุญ
 - พระราชนูญติประกอบรัฐธรรมบุญ
 - พระราชนูญติ(พรบ.)
ประมวลกฎหมาย
พระราชกำหนด(พรก.)
 - พระราชกฤษฎีกา
 - กฎกระทรวง
 - ประกาศกระทรวง
 - ข้อบังคับต่างๆ

ลำดับชั้นของ กฎหมาย

ประเภทของกฎหมาย

แบ่งตาม ความสัมพันธ์ระหว่างคู่คู่กรณี

กฎหมายมหาชน

- รัฐ + รัฐ
- รัฐ + เอกชน ใบ罅บะที่ รัฐมีอำนาจเหนือกว่า
- หลักว่า ไม่มีกฎหมายให้อำนาจไว้ ฝ่ายปกครองจะกระทำการบ้านไม่ได้ เป็นการ จำกัดอำนาจของผู้ปกครอง
- Ex. กฎหมาย รัฐธรรมบุญ, ปกครอง, การคลัง, อาชญา

กฎหมายเอกชน

- เอกชน + เอกชน ใบ罅บะที่เก่าเทียบกัน
- เราไปผูกพันด้วยความสมัครใจ
- หลักว่า ไม่มีกฎหมายห้ามไว้ เอกชนยื่นกระทำการบ้านได้เสมอ
- Ex. กฎหมาย แพ่งและพาณิชย์, การค้าระหว่างประเทศ

กฎหมายระหว่างประเทศ

- รัฐ + รัฐ / องค์กรระหว่างประเทศ

แบ่งตาม การกำหนดสิทธิและหน้ากี่

กฎหมายสารบัญยัติ

- เนื้อหา
- Ex. กฎหมาย อาญา, แพ่งและพาณิชย์, รัฐธรรมบุญ, ยาเสพติด

กฎหมายวิธีสบัญญัติ

- วิธีการบังคับใช้
- Ex. กฎหมาย วิธีพิจารณาความแพ่ง, วิธีพิจารณาความอาญา

ระบบกฎหมาย

Civil Law

ระบบกฎหมายลายลักษณ์อักษร / ระบบประมวลกฎหมาย

- ยึดถือตัวบทกฎหมายที่บัญญัติไว้เป็นหลัก
- ศาลจะนำกฎหมายที่บัญญัติไว้มา 'ปรับใช้' กับข้อพิพาท คำพิพากษาผูกพันแค่กับคดีนั้นๆ
- ศาลไม่ใช้ผู้สร้างกฎหมาย
- วัฒนาการมาจาก กฎหมายที่ใช้กับชาวโรมัน(กฎหมาย 12 โต๊ะ) ใช้ในยุโรปภาคพื้นทวีป
- Ex. Thai, South Korea, Austria, France, Germany

Common Law

ในปัจจุบัน US, UK ที่ใช้ระบบนี้ ปรับตัวมาใช้เป็นแบบผสม

- ใช้หลักกฎหมายอันเกิดจากแนวคิดพิพากษาของศาลในคดีก่อนๆ (Case Law)
- หากไม่เคยมีคดีก่อนหน้า ศาลจะ枉หลอกกฎหมายขึ้นมาเป็นแบบอย่าง
- ศาลจึงเป็นผู้สร้างกฎหมาย (Judge-made Law)
- Ex. US, UK, Canada, Australia, New Zealand, India, Malaysia, Singapore

ประวัติศาสตร์กฎหมายไทย

แบ่งออกเป็น 2 ยุค

โดยแบ่งตาม การรับกฎหมายสมัยใหม่จากตะวันตก ในรัชกาลที่ 4

ยุคโบราณ

ยุค‘ก่อน’การรับกฎหมายสมัยใหม่จากตะวันตก

- สมัยสุโขทัย
 - พ่อปักษ่องลูก
 - แนวคิดพุทธ
- สมัยอยุธยา
 - รับอิทธิพลจากอินเดียผ่านมอญ(พม่า)
 - กฎหมายหลัก คันกีร์พระธรรมศาสตร์ / พระสัตถัน
 - แนวคิดผสมระหว่าง พระมหาณ-ธันดุ(อินเดีย) + พุทธ(มอญ)
- สมัยรัชกาลที่ 1
 - กฎหมายตราสามดวง / ประมวลกฎหมายรัชกาลที่ 1
- สมัยรัชกาลที่ 4 ***จุดเปลี่ยนกฎหมายไทย (โบราณ → สมัยใหม่)
 - เสียเอกสารากทางการศาลที่เรียกว่า สิกธิสภาพนอกราชอาณาเขต
จาก สบริสัญญาเบ่าวริ่ง กับอังกฤษ

ยุคใหม่

ยุค‘หลัง’การรับกฎหมายสมัยใหม่จากตะวันตก

- ตั้งแต่ สมัยรัชกาลที่ 5
- บิตากรกฎหมายไทย: พระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมหลวงราชบุรีดิเรกฤทธิ์
- สมัยรัชกาลที่ 5
 - กฎหมายลักษณะอาญา ร.ศ. 127
- สมัยรัชกาลที่ 6
 - ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์
- สมัยรัชกาลที่ 7
 - เปลี่ยนระบบการปกครองเป็นประชาธิปไตย
 - เดิม: กฎหมายเป็นเครื่องมือของ K. เอาไว้ใช้ลงโทษ
 - ใหม่: กฎหมายมาจากด้านน้ำ K. , ผู้มีอำนาจ ***

ประวัติศาสตร์กฎหมายตะวันตก

***กฎหมายเจ้ามาน้ำจ้ากัดอำนาจ K. / ผู้ปกครองเป็นจุดเริ่บต้น รัฐธรรมบุญ, สิกธิเสรีภาพ

- Magna Carta

ភរិយាយនូវប្រព័ន្ធបុណ្ណ

פרק חמוץ

- ความหมายของ กฎหมายรัฐธรรมบุญ
 - กฎเกณฑ์แบบแผนกี่ว่าด้วยการจัดระเบียบการใช้อำนาจอธิปไตยของรัฐ
 - รัฐทุกรัฐ จึงมี กฎหมายรัฐธรรมบุญ
 - ความหมายของ รัฐธรรมบุญ
 - ความหมาย โดยทั่วไป:
 - กฎหมายสูงสุดในการปกครองประเทศ (ลำดับศักดิ์)
 - ในแห่ง เนื้อหา / ความหมายอย่าง กว้าง:
 - กฎเกณฑ์แบบแผนกี่ว่าด้วยการจัดระเบียบการใช้อำนาจอธิปไตยของรัฐ
 - รัฐทุกรัฐย่อมมี รัฐธรรมบุญในความหมายกว้าง ด้วยกันก็สิ้นไม่ว่าจะปกครองในระบบใด
 - ความหมายเช่นเดียวกับ กฎหมายรัฐธรรมบุญ
 - ในแห่ง รูปแบบ / ความหมายอย่าง แคบ:
 - กฎเกณฑ์แบบแผนกี่ว่าด้วยการจัดระเบียบการใช้อำนาจอธิปไตยของรัฐที่รวมไว้อย่างเป็นระบบในเอกสารลายลักษณ์อักษรฉบับที่เรียกว่า รัฐธรรมบุญ โดยมีกระบวนการจัดทำเป็นพิเศษกี่แตกต่างจากกระบวนการจัดทำกฎหมายธรรมดามาก
 - ประกอบด้วยสาระสำคัญ 2 ประการ
 - กฎเกณฑ์บันทึ้งบัญญัติอยู่ใน รัฐธรรมบุญลายลักษณ์อักษร
 - มีกระบวนการจัดทำเป็นพิเศษ
 - บักกฎหมายเรียกสิ่งนี้ว่า รัฐธรรมบุญลายลักษณ์อักษร (Written Constitution)
 - รัฐธรรมบุญในความหมายแคบ เป็นเพียงส่วนหนึ่งของ ‘กฎหมายรัฐธรรมบุญ’ หรือ รัฐธรรมบุญในความหมายกว้าง’

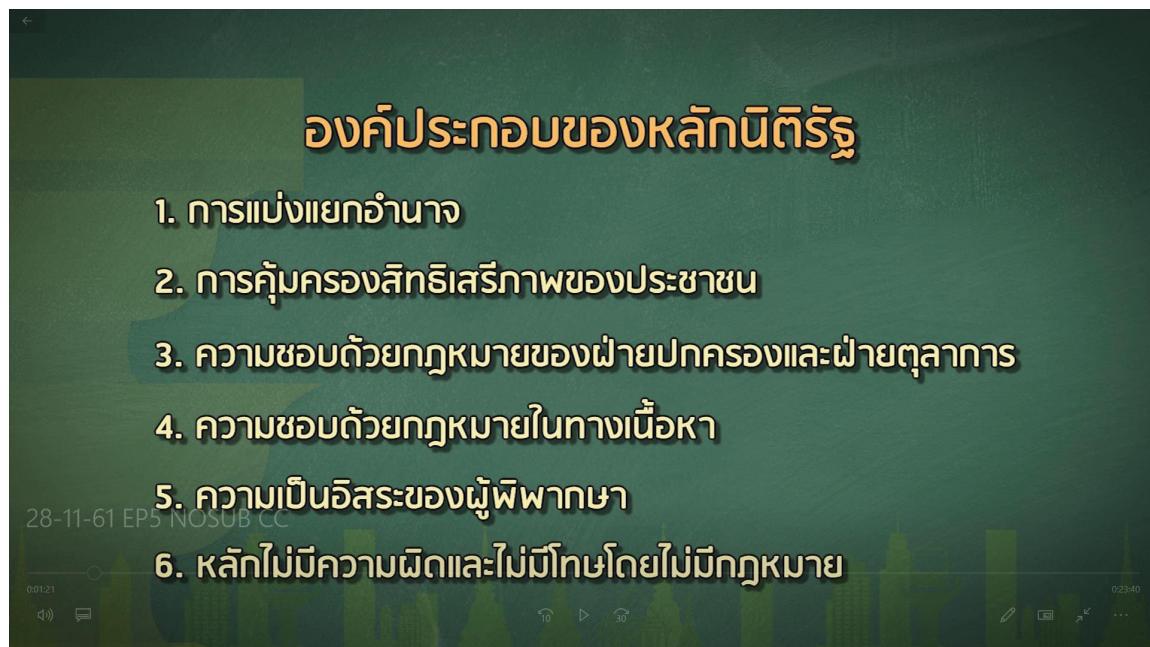
- ແບ່ງແຍກອໍານາຈ
- ວາງກຮອບຂອງອໍານາຈ
- ຈຳກັດອໍານາຈ

ຫລັກການພື້ນຖານຂອງຮັສເສຣີປະຊາທິປະໄຕ

- ຫລັກນິຕິຮັສ

ຫລັກນິຕິຮັສ (Legal State) ມີຄູນຄວາມສົດໃຈໃຫຍ່

- ຫລັກການປົກປອງຮັສທີ່ ຄືອກງຸ່າມຍັງເປັນໃໝ່

16 Target 16.3

rule of law

noun.

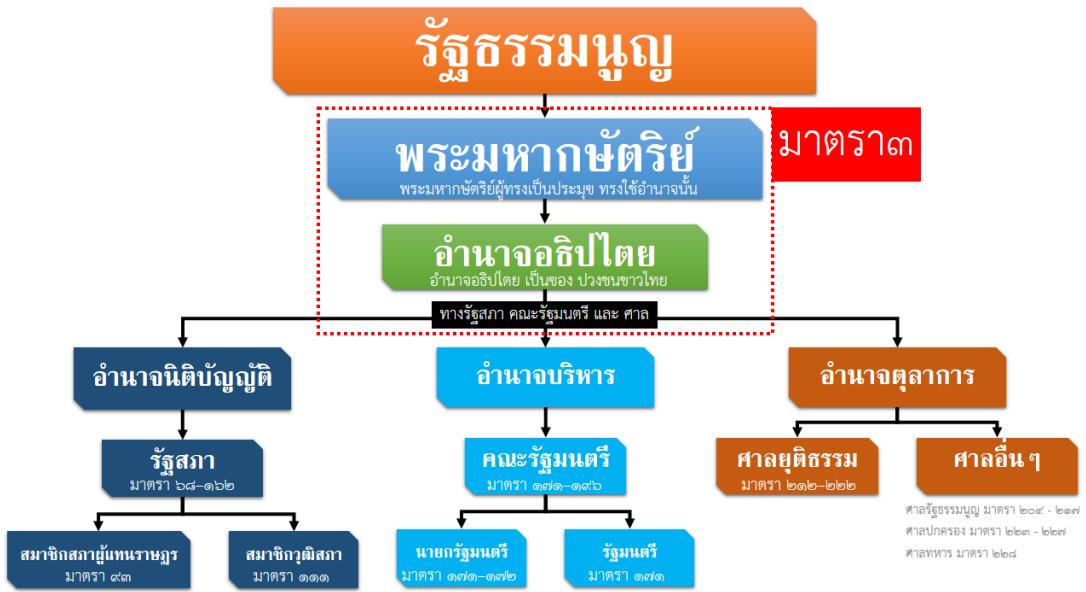
หลักนิติธรรม

การปกครองภายใต้กฎหมาย ทุกคนและองค์กรเคารพ-ปฏิบัติ-รับผิดชอบต่อกฎหมายที่ประกาศอย่างเป็นทางการ โดยเป็นกฎหมายที่ยุติธรรมและถูกบังคับใช้อย่างเท่าเทียมเสมอภาค และโปร่งใส ระบบศาลยุติธรรมเป็นอิสระ กำลังตำรวจสุจริต และเป็นกลาง

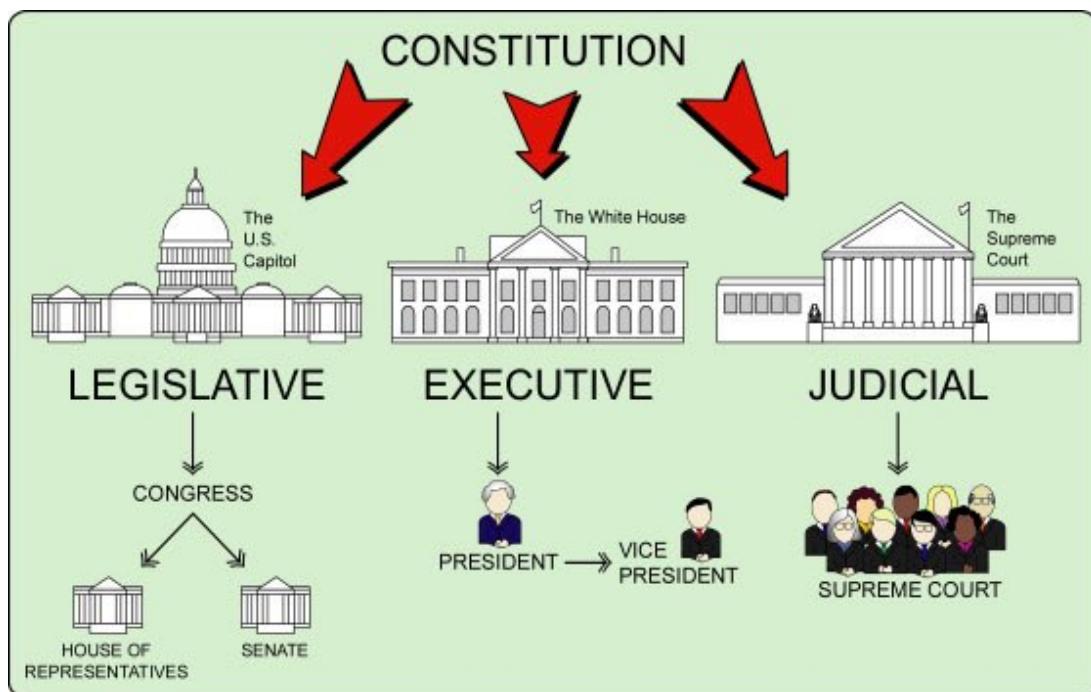
- หลักนิติธรรมปกป้องสิทธิมนุษยชนอย่างเต็มที่

หมายเหตุ - คำอธิบายข้างต้นสรุปโดยกีบงาน เพื่อให้อ่านแล้วทำความเข้าใจง่ายเท่านั้น
ไม่แนะนำให้นำไปอ้างอิงในเชิงวิชาการ

- หลักการแบ่งแยกอำนาจ (Separation of Power)
 - เกิดขึ้นเพื่อ คุ้มครองประชาชนจากการใช้อำนาจของรัฐ
 - โดยการแบ่งแยกอำนาจอธิปไตยออกเป็น 3 อำนาจ คือ
 - อำนาจนิติบัญญัติ
 - อำนาจบริหาร
 - อำนาจตุลาการ

- ทั้งสามอำนาจสามารถตรวจสอบและคุ้งดุลอำนาจซึ่งกันและกัน (Checks and Balance)

- ประวัติศาสตร์
 - John Locke
 - 2 อำนาจ: อำนาจตัดสินใจ(นิติบัญญัติ) + อำนาจบังคับใช้กฎหมาย(บริหาร+ดุลการ)
 - Montesquieu
 - 3 อำนาจ: อำนาจนิติบัญญัติ + อำนาจบริหาร + อำนาจดุลการ

- ศักดิ์คือความเป็นมนุษย์
- หลักสากลและเสรีภาพ
- หลักความเสมอภาค
- หลักเสียงข้างมากในการพิจารณาและคุ้มครองเสียงข้างน้อย

กฎหมายอาญา

ความหมายและลักษณะของกฎหมายอาญา

- ความหมาย
 - กฎหมายที่บัญญัติว่าการกระทำหรือไม่กระทำการอย่างใดเป็นความผิด และกำหนดโทษที่จะลงโทษแก่ผู้กระทำความผิดไว้ด้วย
 - = กฎหมายที่บัญญัติความผิดและโทษ
 - ex. ประมวลกฎหมายอาญา, พรบ.การพนัน, พรบ.อาชุรปีบ
- ลักษณะของกฎหมายอาญา
 1. หลักไม่มีความผิด ไม่มีโทษ โดยไม่มีกฎหมาย
(Nullum crimen, nulla poena sine lege)
 - ex. การข่าตัวตาย, การเมีย ไม่เป็นความผิดอาญา เพราะไม่มีกฎหมายบัญญัติเป็นความผิด
 2. กฎหมายอาญาจะย้อนหลังเป็นผลร้ายมิได้
 - แต่ย้อนหลังเป็นคุณ(+)ได้
 3. กฎหมายอาญาต้องบัญญัติให้ชัดเจนแน่นอน
 - ปราศจากความคลุมเครือ
 4. กฎหมายอาญาต้องตีความโดยเคร่งครัด
 - ตามตัวอักษร และเจตนาของผู้บัญญัติ
 - จะนำบทกฎหมายที่ใกล้เคียง, สาระประเพณี, หลักกฎหมายก่อนไปมาใช้ให้เป็นผลร้ายไม่ได้

ประมวลกฎหมายอาญา

- กฎหมายลักษณะอาญา ร.ศ. 127
 - ประมวลกฎหมายฉบับแรกของไทย (สมัย ร.5)

- ประมวลกฎหมายสมัยใหม่ (Modern Law) ฉบับแรกของไทย
 - เป็นกฎหมายที่จัดทำขึ้นตามแบบอย่างของประเทศในภาคพื้นยุโรป
- ประมวลกฎหมายอาญา
 - ฉบับปัจจุบัน มีผลบังคับใช้เมื่อ วันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2500
 - แบ่งออกเป็น 3 ภาค
 - ภาค 1 บทบัญญัติกว่าไป
 - ภาค 2 ความผิด
 - ภาค 3 ลหุโทษ

ขอบเขตของการใช้กฎหมายอาญา

กระทำการใดๆ ในราชอาณาจักรไทย โดยไม่คำนึงถึงสัญชาติ (ของผู้กระทำการและผู้เสียหาย)

- หลักดินแดน
 - พื้นดิน
 - พื้นน้ำ
 - พื้นาากาศ
- เรือ / อากาศยาน ไทย
 - ex. เครื่องบินไทยจอดอยู่ในสนามบินญี่ปุ่น โดยกั้งกฎหมาย ไทย+ญี่ปุ่น
- ความผิดบางประเภทที่แม้กระทำการกระทำการในราชอาณาจักร แต่ต้องรับโทษในราชอาณาจักรด้วย
 - ความมั่นคงแห่งราชอาณาจักร
 - การก่อการร้าย
 - การปลอมแปลงเงินตรา
 - เพศ โดยล่อลงเด็กเพื่อกระทำการชำเราจารหรือการค้าประเวณข้ามชาติ
 - การซังกรัพย์หรือปล้นกรัพย์ซึ่งได้กระทำในทะเลหลวง

ประเภทของความผิดอาญา

- แบ่งตามอัตราโทษ
 - ความผิด ลหุโทษ

- ความผิด ก່ຽວໄປ
- ແບ່ງຕາມຜູ້ເສີຍຫາຍແລກາດຕຳເນັບຄົດ
 - ความผิด ອານາໄພ່ນັດນີ້
 - ຜູ້ເສີຍຫາຍ: ຮັ້ງ/ສັງຄມສ່ວນຮວບ
 - ຍອນຄວາມໄມ້ໄດ້
 - ความผิดຕ່ອງ ສ່ວນຕັວ
 - ຜູ້ເສີຍຫາຍໂດຍເຈັບ
 - ຍອນຄວາມໄດ້

ໂຄຮງສ້າງຄວາມຮັບຜິດໃນກາງອານາໄພ

ປະນະລຸກຄູໝາຍອານາໄພ ມາຕຣາ 59

ຕ້ອງຮັບຜິດໃນກາງອານາໄພເນື່ອຄອບຄົວນ 3 ປະກາດ

1. ກາຣກະກຳຄອບຄົວທີ່ກົງໝາຍບັນຍັດ

1.1 ຕ້ອງນີ້ກາຣກະກຳ

ກາຣກະກຳ = ກາຣເຄລ່ອນໄຫວ ທີ່ໄມ່ເຄລ່ອນໄຫວ ລ່າງກາຍໂດຍ ຮູ້ສຳນັກ

ກາຣໄມ່ເຄລ່ອນໄຫວລ່າງກາຍ 2 ປະເກດ ຄ້ອ

• ກາຣກະກຳໂດຍ ຂດເວັນ

- ໄມ່ເຄລ່ອນໄຫວລ່າງກາຍໂດຍຮູ້ສຳນັກ ກັ້ງໆທີ່ມີ ແນ້າກໍ ຕ້ອງກະກຳເພື່ອປ້ອງກັນໄມ້ໃຫ້ ເກີດຜລ

• ກາຣກະກຳໂດຍ ລະເວັນ

- ໄມ່ເຄລ່ອນໄຫວລ່າງກາຍໂດຍຮູ້ສຳນັກ ທີ່ຜູ້ກະກຳມີ ແນ້າກໍກ່ຽວໄປ ໃນຫຼານະ ພລເມືອງ ດີ

(ມ374ປອ)

1.2 ກາຣກະກຳຄອບຄົວທີ່ປະກາຍນອກຂອງຄວາມຜິດ

‘ ຜູ້ໄດ້ ເອາ ກຣັບຢັບຂອງຜູ້ອ້ັນ ’

1. 2. 3.

1.2.1 ຜູ້ກະກຳ

ບຸຄຄລເກ່ານັ້ນ

1.2.2 ກາຣກະກຳ

การกระทำโดยเจตนาจะต้องถึงขั้น ลงมือ (4)
หากมีการกระทำเพียงขั้น ตระเตรียมการ (3) ย่อมไม่มีความผิด
(เว็บแต่เมื่อหมายให้ต้องรับผิด ex. ปลงประชาชนเมื่อ ความมั่นคงของรัฐภายใต้กฎหมาย
อำนาจจัด วางแผน)

- ขั้นตอนการกระทำความผิดทางอาญา

1. การคิด

2. การตกลงใจ

3. การตระเตรียมการ

◦ 1. - 3. ยังไม่มีความผิดทางอาญา

4. มีการพยายามกระทำความผิด / การลงมือ

ต้องรับผิดตามโภชที่กำหนดไว้ในกฎหมาย

4.1 การ กระทำ ความผิด

การกระทำเกิดขึ้นแล้วจบ ประสบผลสำเร็จ

4.2 การ พยายาม กระทำความผิด

มีการกระทำความผิดเกิดขึ้นแล้วแต่ยัง ไม่ประสบผลตามที่ตั้งใจไว้

◦ การยับยั้งหรือกลับใจแก้ไข

▪ ไม่ต้องรับโภชสำหรับการพยายามกระทำความผิดนั้น

▪ แต่รับโภชสิ่งที่ได้กระทำไปแล้ว

ex. แดงยังดำเนินไม่ถูก แต่ส่งสารเลยพาไปส่งโรงพยาบาล

แดงไม่ต้องรับผิดชอบ พยายามช่วยผู้อื่น

แดงต้องรับผิดชอบ ทำร้ายร่างกายผู้อื่นจนได้รับอันตรายสาหัส

1.2.3 วัตถุแห่งการกระทำ

สิ่งที่ผู้กระทำมุ่งหมายกระทำต่อ

1.3 การกระทำการบองค์ประกอบภายในของความผิด

1.3.1 เจตนา

1.3.1. 1 เจตนาธรรมดा

1.3.1. 1.1 เจตนาตามความเป็นจริง

1.3.1. 1.1.1 เจตนาประสงค์ต่อผล

เกิดผลตามที่ตั้งใจไว้

ex. ยิงคนตาย

1.3.1. 1.1.2 เจตนา y อ้มเล็งเห็นผล

ไม่เกิดโดยตรง แต่รู้ว่ามันจะเกิดผล
ex. ยิงปืนเข้าไปในผุ้ชน

1.3.1. 1.2 เจตนาโดยผลของกฎหมาย

กรณีที่ผู้กระทำมีเจตนาในลักษณะประสังค์ต่อผลหรือเล็งเห็นผล
แต่ผลกลับเกิดแก่อีกบุคคลหนึ่งโดยพลาดไป ทั้งๆที่ไม่ได้มีเจตนาต่อบุคคลหลังก็
ได้รับผลร้าย

เจตนาโอน ซึ่งเป็นเป็นเจตนาที่เกิดจาก การกระทำโดยพลาด

1.3.1. 2 เจตนาพิเศษ

หรือ มูลเหตุซักจูงใจ
ex. โดยทุจริต

1.3.2 ประมาณ

การกระทำโดย ไม่เจตนา แต่ไม่ใช้ความระมัดระวังที่ควรมีตามวิสัยและพฤติกรรม

1.3.3 ความผิดโดยเด็ดขาด

ไม่มีกั้งเจตนาและประมาณ
ex. ความผิดลหุโทษ

1.4 ผลของการกระทำสัมพันธ์กับการกระทำ

ทำอะไรได้ผลอันนั้น

ผู้กระทำรับผิดเฉพาะผลที่เกิดจากการกระทำของตนเท่านั้น
และไม่ต้องรับผิดในผลซึ่งโดยปกติไม่มีทางที่จะเกิดจากการกระทำของตน

ex. Red แท่ง Green เข้าโรงพยาบาล : Red ไม่โดนข้อหาช้ำคนตาย รับผิดแค่ข้อหา
ทำร้ายร่างกาย

Black ยิง Green ตาย ที่โรงพยาบาล : Green โดนข้อหาช้ำคนตาย

2. การกระทำไม่มีกฎหมายยกเว้นความผิด

แม้ว่ามีองค์ประกอบครบถ้วนโดยตรงแล้ว แต่ถ้าไม่มีกฎหมายยกเว้นความผิด
การกระทำนั้นย่อมไม่เป็นความผิด ไม่ต้องรับผิดทางอาญา

2.1 การป้องกันโดยชอบด้วยกฎหมาย

ครบหลักเกณฑ์ 4 ประการ

- ต้องมีภัยันตราย ซึ่งเกิดจากการประทุษร้ายอันละเมิดต่อกฎหมาย
- ภัยันตรายนั้นเป็นภัยันตรายที่ ใกล้จะถึง
- ผู้กระทำต้องกระทำเพื่อ ป้องกันสิทธิ ของตนเองหรือของผู้อื่นให้พ้นจากภัยันตรายนั้น

4. ผู้กระทำได้กระทำไปพอ สมควรแก่เหตุ

2.2 ความยินยอม

ครบองค์ประกอบ 3 ประการ

1. ต้องเป็น ความยินยอมอันบริสุทธิ์ ของผู้เสียหาย
2. ความยินยอมนั้น ไม่ขัดต่อ ความสงบเรียบร้อยและศีลธรรมอันดีของประชาชน
3. ความยินยอมจะต้อง มีอยู่ตลอดเวลา ก่อนทำการอันกฎหมายบัญญัติเป็นความผิด
3. การกระทำไม่มีกฎหมายยกเว้นโภช

แม้องค์ประกอบตามโครงสร้างแรกครับ และไม่ใช่กฎหมายยกเว้นความผิด
แต่ถ้ามีกฎหมายยกเว้นโภช ผู้กระทำย่อมมีความผิด แต่ไม่ต้องรับโภช

3.1 การกระทำโดยจำเป็น

3.1.1 การกระทำโดยจำเป็นเพื่อประโยชน์ในที่บังคับหรือภายในที่จำกัด

ครบหลักเกณฑ์ 4 ประการ

1. ผู้กระทำอยู่ในที่บังคับ หรือภายในที่จำกัด
2. ผู้กระทำไม่สามารถหลีกเลี่ยงหรือขัดขืนได้
3. ผู้กระทำจะต้อง ไม่ได้ก่อให้เกิดความเสียหายขึ้น โดยความผิดของตน
4. ผู้กระทำได้กระทำไปโดยพอ สมควรแก่เหตุ

3.1.2 การกระทำโดยจำเป็นเพื่อให้ตนเองหรือผู้อื่นพ้นภัยันตราย

ครบหลักเกณฑ์ 6 ประการ

1. ต้องมี ภัยันตราย เกิดขึ้นแก่ผู้กระทำหรือผู้อื่น
2. ภัยันตรายนั้น ใกล้จะถึง
3. ต้องเป็นภัยันตรายที่ ไม่สามารถหลีกเลี่ยง ให้พ้นได้โดยวิธีอื่น
4. ภัยันตรายนั้นผู้กระทำ ไม่ได้ก่อให้เกิดขึ้น เพราะความผิดของตน
5. ผู้กระทำได้กระทำไปเพื่อให้ตนเองหรือผู้อื่น พ้นภัยันตราย
6. ผู้กระทำได้กระทำไปโดยพอ สมควรแก่เหตุ

3.2 เหตุยกเว้นโภชอื่นๆ

การกระทำความผิดของ

1. เด็ก

- a. อายุ ≤ 12

b. $12 < \text{อายุ} \leq 15$

i. ศาลอาจใช้มาตรฐานการสำหรับเด็ก

2. คบวิภลจิต

3. ผู้มีบุพเพ

ความมีบุพเพได้เกิดขึ้นด้วยสาเหตุใดสาเหตุหนึ่งต่อไปนี้

1. ผู้กระทำความผิดเสพย์โดย ไม่รู้ว่าสิ่งนั้นจะทำให้มีบุพเพ

2. ผู้กระทำความผิด ถูกขืนใจให้เสพ

4. ตามคำสั่งที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายของเจ้าพนักงาน

5. เกี่ยวกับกรัพย์ในบางฐานความผิดระหว่าง สามีภริยา

เฉพาะ 8 ฐานความผิด

1. สักกรัพย์

2. วิ่งราวกรัพย์

3. อื้อโคง

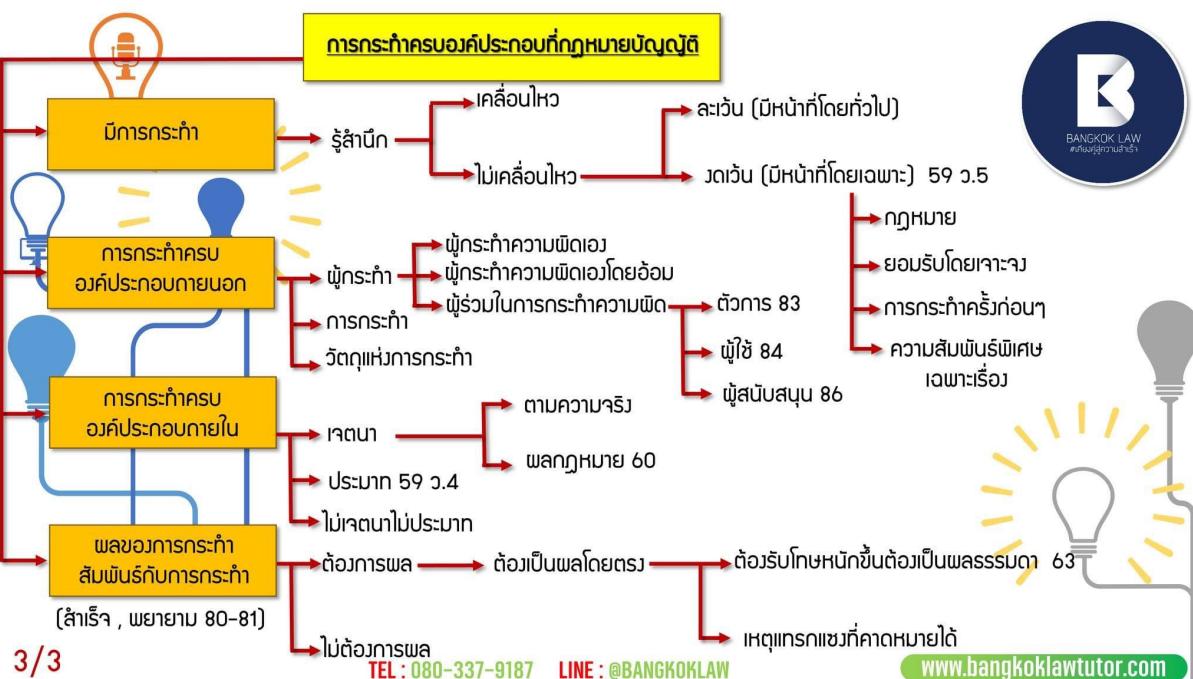
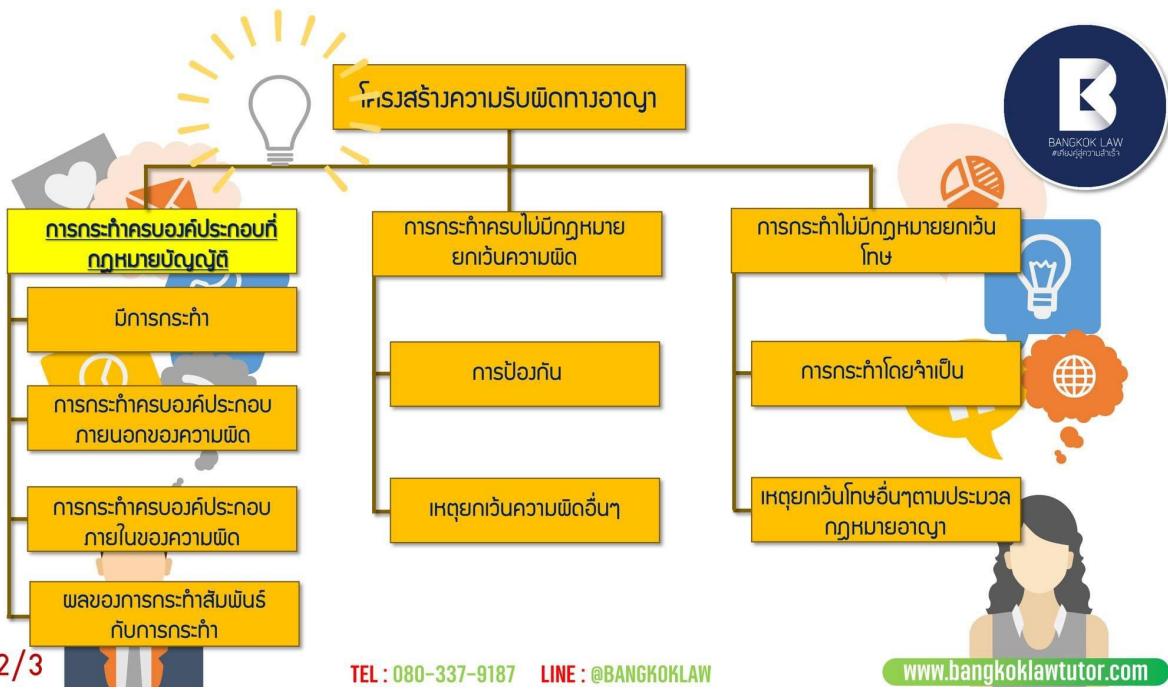
4. โคงเจ้าหนี้

5. ยักยอก

6. รับของโจร

7. ทำให้เสียกรัพย์

8. บุกรุก

ความรับผิดในทางอาญา

มาตรฐาน ๕๙ บุคคลจะต้องรับผิดในทางอาญาที่ต่อเมื่อได้กระทำโดยเจตนา เว้นแต่จะได้กระทำโดยประมาท ในกรณีที่กฎหมายบัญญัติให้ต้องรับผิดเมื่อได้กระทำโดยประมาท หรือเว้นแต่ในกรณีที่กฎหมายบัญญัติไว้โดยแจ้งชัดให้ต้องรับผิดแม่ได้กระทำโดยไม่มีเจตนา

ผู้กระทำประสังค์ต่อผล หรือย่อเมลังเห็นผลของการกระทำนั้น

ถ้าผู้กระทำมิได้รู้ข้อเท็จจริงอันเป็นองค์ประกอบของความผิด จะถือว่าผู้กระทำประสังค์ต่อผล หรือย่อเมลังเห็นผลของการกระทำนั้นมิได้

กระทำโดยประมาท ได้แก่กระทำความผิดมิใช้โดยเจตนา แต่กระทำโดยประมาทจากความร่มด้วยความร่วงซึ่งบุคคลในภาวะเช่นนั้นจักต้องมีตามวิสัยและพฤติกรรม และผู้กระทำอาจใช้ความร่มด้วยเช่นว่านั้นได้ แต่หากใช้ให้เพียงพอไม่

การกระทำ ให้หมายความรวมถึงการให้เกิดผลอันหนึ่งอันใดขึ้นโดยด้วยด่วนการที่จักต้องกระทำเพื่อป้องกันผลนั้นด้วย

เหตุลดโทษ

กำหนด และต้อง รับโทษ ตามกฎหมายแต่ศาลใช้ดุลพินิจ ลดโทษ

1. ความไม่รู้กฎหมาย

บุคคลจะแก้ตัวว่าไม่รู้กฎหมายเพื่อให้ตน豸องพ้นจากความรับผิดในทางอาญาไม่ได้

a. ศาลอ้าง ลดโทษน้อยกว่าที่กฎหมายกำหนด เพียงได้ก็ได้

2. คบวิกลจริต ซึ่งยังสามารถรู้ผิดชอบอยู่บ้างหรือยังสามารถบังคับตน豸อง

a. ลดโทษน้อยกว่าที่กฎหมายกำหนด เพียงได้ก็ได้

3. คนบันดาล ซึ่งยังสามารถรู้ผิดชอบอยู่บ้างหรือยังสามารถบังคับตน豸อง

a. ลดโทษน้อยกว่าที่กฎหมายกำหนด เพียงได้ก็ได้

4. การป้องกันหรือจำเป็นที่เกินสมควรแก่เหตุ

a. ลดโทษน้อยกว่าที่กฎหมายกำหนด เพียงได้ก็ได้

5. การกระทำความผิดเกี่ยวกับกรัพย์ในบางฐานความผิดระหว่างญาติสนิท

เฉพาะ ลักษณะ, จ้อ Kong, Kong เจ้าหนี้, ยักษอก, รับของโจร, ทำให้เสียทรัพย์, บุกรุก

a. ลดโทษน้อยกว่าที่กฎหมายกำหนด เพียงได้ก็ได้

6. ผู้กระทำความผิดอายุ

- a. $15 < \text{อายุ} < 18$
 - i. ลดโทษ กึ่งหนึ่ง (1/2)
- b. $18 \leq \text{อายุ} \leq 20$
 - i. ลดโทษ หนึ่งในสาม(1/3)หรือ กึ่งหนึ่ง(1/2)

7. เหตุบรรเทาโทษ

- a. ลดโทษ ไม่เกินกึ่งหนึ่ง ($\leq 1/2$)

8. การกระทำโดยบันดาลโทษ

- a. ลดโทษน้อยกว่าที่กฎหมายกำหนด เพียงได้ก็ได้

โทษ

5 ประการ (เรียงจากหนัก → เบา)

1. ประหารชีวิต

อัดยา หรือสารพิษให้ตาย (ม.19 ป.อ)
กำด้วยวิธีอื่นไม่ได้ ex. ยิง

2. จำคุก

รับโทษในเรือนจำ

1. จำคุกไม่กำหนดเวลา (ตลอดชีวิต)

- โทษประหาร กับจำคุกตลอดชีวิต ไม่ใช้กับผู้มีอายุต่ำกว่า 18 ปี
แต่เปลี่ยนเป็นโทษจำคุก 50 ปีแทน

2. จำคุกมีกำหนดเวลา

3. กักขัง

- กักขังในสถานที่ที่ไม่ใช่ เรือนจำ หรือสถานที่ตรวจ
ex. โรงพยาบาล, บ้าน
- โทษกักขังเป็นโทษที่ เปลี่ยนมาจากโทษอื่น
ex. ต้องโทษปรับแต่ไม่มีเงิน ถูกกักขังแทนค่าปรับ อัตรา 500B/1วัน

4. ปรับ

ต้องชำระเงินตามจำนวนที่กำหนดไว้ มีจันทร์จะถูกยึดทรัพย์สินหรือกักขังแทนค่าปรับ

5. รับทรัพย์สิน

ศาลพิพากษาให้รับทรัพย์สินที่กระทำความผิด
ex. รถบัตรปลอม, ยาเสพติด, อาวุธที่ใช้ในการปล้น

กฎหมายอาญาภาคความผิด

- ความผิดต่อชีวิต
 - ฐานฆ่าผู้อื่นโดยเจตนา
 - ฐานกำรร้ายผู้อื่นจนถึงแก่ความตาย
 - ฐานประมาทเป็นเหตุให้ผู้อื่นถึงแก่ความตาย
- ความผิดต่อร่างกาย
 - ฐานใช้กำลังกำรร้ายผู้อื่นโดยไม่ถึงกับเป็นเหตุให้เกิดอันตรายแก่กายหรือจิตใจ
 - ฐานกำรร้ายร่างกาย
 - ฐานกำรร้ายร่างกายจนเป็นอันตรายสาหัส
- ความผิดเกี่ยวกับทรัพย์
 - ฐานลักทรัพย์
 - ฐานวิ่งราวทรัพย์
 - ฐานซิงทรัพย์
 - ฐานปล้นทรัพย์
 - ฐานยักยอก
 - ฐานรับของโจร
 - ฐานทำให้เสียทรัพย์
- ความผิดอื่นๆ ก็มีเช่น ใจดี

การดำเนินคดี

- อาญา

เข้าใจการดำเนินคดีอาญาเบื้องต้นง่ายๆ ใน 1 นาที

กฎหมายน่ารู้ volume 37

ข้อสงวนลิขสิทธิ์ห้ามคัดแปลงข้อมูลที่ปรากฏในเอกสารนี้

เกิดการกระทำความผิด

ผู้เสียหาย

ตำรวจจับกุม

แจ้งความ
ฟ้องศาล

สืบสวน / สอสอบ
จับกุม
แจ้งข้อหา
แจ้งสิทธิ์
ควบคุมตัวไม่เกิน 48 ชม.

กระบวนการทางกฎหมาย

พิจารณาคดี

ศาลชั้นต้น
ศาลอุทธรณ์
ศาลฎีกา

รับฟ้อง

ศาล

สั่งฟ้อง

อัยการ

ไม่สั่งฟ้อง

พิพากษาคดี

รับฟ้องจำคุก

เรือนจำ

จำคุก
บำบัด เก็บไข่ พื้นฟู
ฝึกอาชีพ

พันธกิจตามกำหนด

ปล่อยตัวก่อนกำหนด
พักการลงโทษ
ลดวันต้องโทษ

ไม่ผิด

ปล่อยตัวจำเลย

ผิด

ประหารชีวิต
จำคุก
กักขัง
ปรับ
รับทรัพย์สิน

*ยืนขอประกันตัวทุกขั้นตอนในระหว่างดำเนินคดีได้

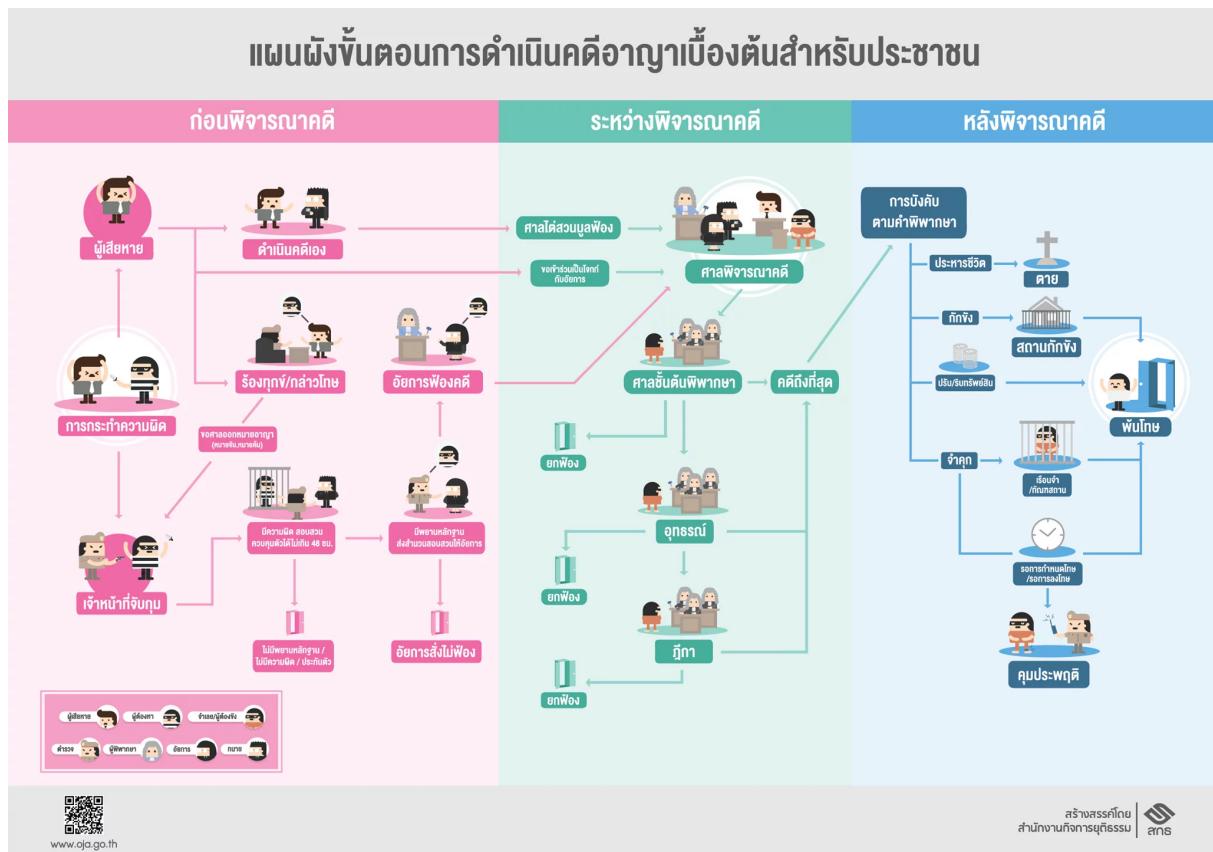
สำนักงานคณะกรรมการยุติธรรม

@weareoja

ประเมินกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

• แพ่งและพาณิชย์

ศาล

ประเทศไทยใช้ระบบศาลคู่ คือ ศาลยุติธรรม(ชาวบ้าน) กับ ศาลกฎหมายมหาชน(การเมือง)
ตาม รรน. ประเทศไทยมี 4 ศาล

1. ศาลยุติธรรม

พิพากษาคดี แพ่งและอาญา

- ศาลชั้นต้น
- ศาลอุทธรณ์
- ศาลฎีกา
 - ที่ສบานหลวง (ที่เดียว)

2. ศาลรัฐธรรมนูญ

- ตุลาการ 9 คน วาระ 7 ปี

3. ศาลปกครอง

- รัฐ (เหนือกว่า) + ประชาชน
- และเป็นคดีที่เกี่ยวกับ สาธารณสุขและประโยชน์

4. ศาลทหาร

- ใช้กับทหาร เพื่อไม่ให้ทหารแต่กินัย
- ทุกประเภท (กองทัพ) มีหมด
- ใช้กับประชาชนในยาน สหกรณ์/ภาคี/องค์กร แต่ไทยชอบเอามาใช้ในคดีการเมือง

ศาลยุติธรรมกัวราชอาณาจักร จำนวนทั้งสิ้น 274 ศาล (9 สาขา)

สำนักแพนงานและงบประมาณ

สำนักงานศาลยุติธรรม

ศาลฎีกา
จำนวน 1 ศาล

ศาลอุทธรณ์

ศาลอุทธรณ์ภาค 1

ศาลอุทธรณ์ภาค 2

ศาลอุทธรณ์ภาค 3

ศาลชั้นอุทธรณ์
จำนวน 11 ศาล

ศาลอุทธรณ์ภาค 4

ศาลอุทธรณ์ภาค 5

ศาลอุทธรณ์ภาค 6

ศาลอุทธรณ์ภาค 7

ศาลอุทธรณ์ภาค 8

ศาลอุทธรณ์ภาค 9

ศาลชั้นต้น
จำนวน 262 ศาล (9 สาขา)

ไม่สังกัดสำนักงาน

อธิบดีผู้พิพากษาประจำภาค 1 - 9

ศาลแพ่ง

ศาลอาญา

ศาลแพ่งกรุงเทพใต้

ศาลอาญากรุงเทพใต้

ศาลแพ่งชลบุรี

ศาลอาญาชลบุรี

ศาลแพ่งดลิ่งบ้าน

ศาลอาญาดลิ่งบ้าน

ศาลแพ่งพระบูรณ์

ศาลอาญาพระบูรณ์

ศาลแพ่งมัณฑะเลย์

ศาลอาญามัณฑะเลย์

ศาลอาญาคดีทุจริตและพรมพฤฒิมีข้อบกளາ

ศาลอาญาคดีทุจริตและพรมพฤฒิมีข้อบกளา ภาค 1 - 9

ศาลชั้นต้นพิเศษที่ไม่อยู่ในสังกัดฯ ได้แก่

ศาลแรงงานกลาง

ศาลแรงงานภาค 1 - 9

ศาลรัษฎาคดีทางบัญญาและคดีทางค่าหัวทั่วไป

ศาลภาษีอากรกลาง

ศาลล้มละลายกลาง

ศาลเยาวชนและครอบครัวกลาง

หมายเหตุ - จำนวนทั้งสิ้นนี้ไม่ได้บันทึกศาลสาขานอกจาก ศาลชั้นต้นพิเศษคดีความหมายเลขตาม พ.ร.บ.จัดตั้งศาลอุทธรณ์พิเศษ พ.ศ.2558 (มาตรา 3)

สังกัดสำนักงาน

อธิบดีผู้พิพากษาประจำภาค 1 - 9

ศาลจังหวัด จำนวน 111 ศาล

ศาลแขวง จำนวน 39 ศาล

ศาลชั้นต้นพิเศษที่อยู่ในสังกัดฯ ได้แก่

ศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัด จำนวน 76 ศาล

ศาลสาข ได้แก่

ศาลจังหวัดศรีวัต สาขาปากเกรง

ศาลจังหวัดมหาสารคาม สาขาพยัคฆ์ภูมิพิสัย

ศาลจังหวัดบ่อ育人 สาขาป่า

ศาลจังหวัดแม่ฮ่องสอน สาขาปาย

ศาลจังหวัดเชียงราย สาขาเวียงป่าเป้า

ศาลจังหวัดพิษณุโลก สาขาหนองคาย

ศาลเยาวชนและครอบครัวกลาง สาขาเมือง

ศาลแรงงานภาค 1 สาขาพะยอมครืออยุธยา

ศาลแรงงานภาค 2 สาขายะรัง

ข้อมูล ณ วันที่ 1 ธันวาคม พ.ศ. 2563

เปิดทำการศาลแขวงทั้งหมด และศาลแขวงกรุง

กฎหมายแพ่ง

สารบัญกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

สารบัญกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

ความหมายและลักษณะสำคัญ

- กฎหมายแพ่ง (Civil Law)
; กฎหมายเอกชน ที่กำหนดความสัมพันธ์ระหว่าง เอกชน + เอกชน ในฐานะที่เก่าเกี่ยวกับโดยกำหนดความสัมพันธ์ในเรื่องบุคคล หนี้ ทรัพย์สิน ครอบครัว และมรดก
- กฎหมายพาณิชย์ (Commercial Law)
; กฎหมายเอกชน ที่เกี่ยวกับหลักปฏิบัติในการการค้าที่ใช้กับอยู่กันไปในภาคธุรกิจ
- ลักษณะสำคัญ
 - แบ่งออกเป็น 6 บรรทัด
 1. หลักกันไป
 2. หนี้
 3. เอกเทศสัญญา
 4. ทรัพย์สิน
 5. ครอบครัว
 6. มรดก

กฎหมายลักษณะ บุคคล

- ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์
 - บรรทัด ๑ หลักกันไป (มาตรา 4 - 193/35)
 - ลักษณะ ๒ บุคคล (มาตรา 15 - 136)
- ความหมายของบุคคล
 - บุคคล หมายถึง สิ่งที่กฎหมายรับรองให้มีสิทธิและหน้าที่ได้ตามกฎหมาย ซึ่งเรียกว่า “ผู้ทรงสิทธิ”
 - แบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ ๑.บุคคลธรรมดा ๒.นิติบุคคล
- บุคคลธรรมดា
; บุษย์หรือคนโดยกันไปที่เกิดขึ้นตามธรรมชาติที่กฎหมายรับรองให้มีสิทธิและหน้าที่ตามกฎหมาย

◦ สภาพบุคคล

สิกธิและหน้าที่ของบุคคลธรรมดاجะเกิดมีขึ้นได้ก็ต่อเมื่อบุคคลนั้นมี
สภาพบุคคลแล้วเท่านั้น
ซึ่งสภาพบุคคลย่อمنเริ่มต้นตั้งแต่เมื่อคลอดแล้วอยู่รอดเป็นการก และ
สืบสุดลงเมื่อตาย

▪ การเริ่มต้นแห่งสภาพบุคคล

1. มีการคลอด

: อวัยวะทุกส่วนของการกได้พัฒนาจากครรภ์มาติดต่อ แม้จะยังไม่ได้ตัดสาย
สะดือ

2. มีการอยู่รอดเป็นการก

: มีการหายใจ แม้เพียงเสี้ยววินาที

▪ การสืบสุดแห่งสภาพบุคคล

สภาพบุคคลสืบสุดลงเมื่อตาย

1. การตายโดยธรรมชาติ

- ในทางการแพทย์ ตายเมื่อแกนสมองของบุคคลนั้นหยุดทำงาน

2. การตายโดยผลของกฎหมาย

- การสาบสูญ

ประกอบด้วยหลักเกณฑ์ 3 ประการ

1. บุคคลนั้นได้หายไปจากภูมิลำเนาหรือคืนที่อยู่โดย ไม่มีผู้ใดทราบข่าวคราว

- เป็นระยะเวลา 5 ปี

- หรือ กรณีพิเศษ 2 ปี

เช่น หายไปในการรบ, ยานพาหนะอับปาง,

ตกอยู่ในอันตรายแก่ชีวิต เช่น แผ่นดินไหว ตีกคลื่น

2. ผู้มีส่วนได้เสีย หรือพนักงานอัยการร้องขอต่อศาล

3. ศาลได้มีคำสั่งให้บุคคลดังกล่าวเป็นคนสาบสูญ

▪ มาตรา 15

สภาพบุคคลย่อمنเริ่มแต่เมื่อคลอดแล้วอยู่รอดเป็นการกและสืบสุดลงเมื่อตาย
การกในครรภ์มาติดต่อ ก็สามารถมีสิกธิต่าง ๆ ได้ หากว่าภายในหลังคลอดแล้วอยู่รอด
เป็นการก

- การนับอายุบุคคล
- ความสามารถของบุคคล

บุคคลที่กฎหมายจำกัดความสามารถในการใช้สิทธิไว้ เรียกว่า ‘ผู้ไม่สามารถ’ ซึ่งมี 4 ประเภท ได้แก่

 - ผู้เยาว์ ; ผู้ที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ
 - การบรรลุนิติภาวะ
 - บรรลุนิติภาวะโดยอายุ : เมื่ออายุครบ 20 ปีบริบูรณ์
 - บรรลุนิติภาวะโดยการสมรส
 1. สมรสเมื่ออายุครบ 17 ปีบริบูรณ์
 2. อายุยังไม่ถึง 17, ศาลอนุญาตในกรณีที่มีเหตุสมควร
 - ผู้ดูแลคือ ผู้แทนโดยชอบธรรม (บิดา มารดา ผู้ปกครอง)
 - ความสามารถในการดำเนินกรรมของผู้เยาว์

มาตรา 21

ผู้เยาว์จะดำเนินกรรมได้ ๆ ต้องได้รับความยินยอมของผู้แทนโดยชอบธรรมก่อน

การได้ ๆ ก็ผู้เยาว์ได้กำลงประสาจากความยินยอมเช่นนั้น เป็น

โน้มน้าว

เว็บแต่จะบัญญัติไว้เป็นอย่างอื่น

ข้อยกเว้น, ไม่ต้องได้รับความยินยอมจากผู้แทนโดยชอบธรรม 5 กรณี

1. นิติกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อผู้เยาว์ฝ่ายเดียว (ม.22 ป.พว)
2. นิติกรรมที่ผู้เยาว์ต้องทำเองเฉพาะตัว (ม.23 ป.พว)
3. นิติกรรมที่สมควรแก่ช้านาบบูรุปและจำเป็นในการดำรงชีพ (ม.24 ป.พว)

4. พิบัยกรรมเมื่อผู้เยาว์มีอายุ 15 ปีบริบูรณ์

(ม.25 ป.พว)

5. นิติกรรมเกี่ยวกับ ธุรกรรมค้าหรือการเป็นลูกจ้างที่ได้รับความยินยอม
จากผู้แทนโดยชอบธรรมแล้ว

▪ คนไร้ความสามารถ

- บุคคลวิกฤตที่ ศาลสั่ง ให้เป็นคนไร้ความสามารถ
- ผู้ดูแลคือ ผู้อนุบาล
- ความสามารถในการทำนิติกรรม

มาตรา 29

การได้ ฯ อันบุคคลซึ่งศาลสั่งให้เป็นคนไร้ความสามารถได้
กระทำการ การนั้นเป็น
โน้มน้าว

เป็นโน้มน้าวเสมอ แม้ได้รับความยินยอมจากผู้อนุบาลแล้วก็ตาม

- ผู้ดูแลคือ ผู้อนุบาล

▪ คนวิกฤต

- บุคคลวิกฤตที่ ศาลยังไม่ได้สั่ง ให้เป็นคนไร้ความสามารถ
- นิติกรรมมีผลสมบูรณ์
แต่จะยกเว้นโน้มน้าวเมื่อ
 1. ดำเนินขนะที่มีอาการจิตวิเคราะห์
 2. ลักษณะหนึ่งรู้ว่าวิกฤต

(ม.30 ป.พว)

▪ คนเสื่อมไร้ความสามารถ

- บุคคลที่มีความสามารถพร่องบางประการแต่ไม่ถึงขนาดวิกฤต
ศาลสั่งให้เป็นคนเสื่อมไร้ความสามารถ
- ผู้ดูแล คือ ผู้พิกัด
- ความสามารถในการทำนิติกรรม
 - มีความสามารถในการทำนิติกรรมเหมือนปกติ นิติกรรมมีผลสมบูรณ์

- แต่เมืองต้องได้รับความยินยอม
จากผู้พิทักษ์ก่อน
หากไม่ นิติกรรมนั้นมีผลเป็นโมฆะ
- นิติบุคคล
 - ; บุคคลที่กฎหมายสมมติขึ้นให้มีสิทธิและหน้าที่ เช่นเดียวกับบุคคลธรรมดा
 - จำกัดสิทธิและหน้าที่ของนิติบุคคลให้อยู่ภายใต้ขอบเขตกฎหมายของนิติบุคคลนั้น
 - นิติบุคคลไม่มีสิทธิและหน้าที่ ที่โดยสภาพมิได้เฉพาะบุคคลธรรมดาก่อนนั้น เช่น สิทธิในการสมรส, สิทธิในการรับบุตรบุญธรรม
 - ประเภท
 - นิติบุคคลเอกชน
 - ; นิติบุคคลที่จัดตั้งขึ้นตาม กฎหมายเอกชน โดยดำเนินการในลักษณะที่เก่าเกี่ยมกันอย่างเอกชนกันไป แบ่งออกได้เป็น 2 ประเภท
 1. นิติบุคคลเอกชนตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์
 2. นิติบุคคลเอกชนตามกฎหมายอื่น
 - นิติบุคคลมหาชน
 - ; นิติบุคคลที่จัดตั้งขึ้นตาม กฎหมายมหาชน โดยดำเนินการในลักษณะที่ไม่เก่าเกี่ยม กัน
 - ดำเนินการอยู่บนพื้นฐานของการใช้อำนาจรัฐ
 - ส่วนใหญ่เป็นองค์กรของรัฐ เช่น กระทรวง กรม จังหวัด อกม. เมืองพัทยา เทศบาล อบต. อบจ.
 - ผู้แทนของนิติบุคคล
 - เนื่องจากนิติบุคคลไม่มีตัวตนในความเป็นจริง การกระทำการของนิติบุคคลจึงต้องกระทำการโดยบุคคลธรรมดางานนั้น มีชื่อเป็น ‘ผู้แทนของบุคคล’
 - รับผลประโยชน์ในขอบแห่งวัตถุประสงค์ของนิติบุคคลนั้น เช่น บริษัท A ขายไม้ มี แดง เป็นผู้แทนของนิติบุคคล แดงไปซื้อไม้ สัญญาผูกพันบริษัท บริษัทจ่ายค่าไม้ แต่ถ้าแดงไปซื้อข้าว สัญญาไม่ผูกพัน เพราะไม่อยู่ในขอบวัตถุประสงค์ แดงต้องจ่าย เอง

กฎหมายลักษณะ นิติกรรม

- ความหมายของนิติกรรม
 - นิติกรรม (ม.149)
 - การใดๆอัน กำลง โดยชอบด้วยกฎหมายและ **ด้วยใจสมัคร**
 - มุ่งโดยตรงต่อการ ผูกนิติสัมพันธ์ ขึ้นระหว่างบุคคล
 - เพื่อจะก่อ เปเลี่ยนแปลง โอนส่วน หรือระงับซึ่งสิทธิ
 - นิติเหตุ
 - เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจากการกระทำของบุคคลหรือเกิดขึ้นตามธรรมชาติซึ่ง **ไม่มีผู้ใดสมัครใจ** จะให้เกิดผลทางกฎหมาย แต่กฎหมายกำหนดให้เหตุการณ์นั้นมีผลทางกฎหมายและก่อให้เกิดความเคลื่อนไหวแห่งสิทธิขึ้น
- องค์ประกอบของนิติกรรม

การกระทำได้จะเป็นนิติกรรมที่สมบูรณ์ได้ต้องเข้าองค์ประกอบ 5 ประการ

 1. แสดงเจตนาของบุคคล
 2. กระทำการด้วยกฎหมาย
 3. มุ่งผูกนิติสัมพันธ์ระหว่างบุคคล
 4. กระทำโดยสมัครใจ
 5. ก่อให้เกิดการเคลื่อนไหวแห่งสิทธิ
- ประเภทของนิติกรรม
- ความไม่สมบูรณ์ของนิติกรรม
 - โบนัชกรรม
 - หมายถึง การที่นิติกรรมเสียเปล่าไม่ก่อให้เกิดผลใดๆในการกฎหมายมาตั้งแต่ทำนิติกรรม ('ไม่มีผลบังคับใช้ตามกฎหมาย')
 - เหตุที่ทำให้นิติกรรมตกเป็นโบนัช
 - วัตถุประสงค์
 - มีวัตถุประสงค์ต้องห้ามขัดแย้งโดยกฎหมาย
 - มีวัตถุประสงค์เป็นการพัฒนาสังคม
 - มีวัตถุประสงค์ขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน
 - แบบ
 - ไม่ได้ทำให้ถูกต้องตามแบบที่กฎหมายกำหนด

- หนังสือและจดทะเบียนต่อพนักงานเจ้าหน้าที่
 - หนังสือต่อพนักงานเจ้าหน้าที่
 - หนังสือระหว่างคู่สัญญาด้วยกัน
- การแสดงเจตนาซ่อนเร้น

มีผลสมบูรณ์ จนกว่าคู่กรณีรู้ถึงเจตนาภายในใจจึงตกเป็นโมฆะ
- การแสดงเจตนาลวง

เกิดจากการสมคบกันระหว่างคู่กรณีแห่งนิติกรรม ลวงบุคคลอื่น

ex. R และ B สมคบกันหลอก เจ้าหนี้ของ R ไม่ให้หมายดกรัพย์ของ R

 - นิติกรรมอ้างพาณ
 - หมายถึง นิติกรรมที่เกิดจากการแสดงเจตนาลวงเพื่อปกปิดนิติกรรมอื่นที่ประสงค์จะผูกพันกันจริง
- การแสดงเจตนาโดยสำคัญผิดในสาระสำคัญ

เข้าใจข้อเท็จจริงไม่ถูกต้องหรือไม่ตรงกับความเป็นจริง

 - สำคัญผิดในลักษณะของนิติกรรม
 - สำคัญผิดในตัวบุคคล ซึ่งเป็นคู่กรณีแห่งนิติกรรม
 - สำคัญผิดในทรัพย์สินซึ่งเป็นวัตถุแห่งนิติกรรม
 - สำคัญผิดในราคา
- ผลของโมฆะกรรม = เสียเปล่า
- โมฆะกรรม
 - หมายถึง นิติกรรมที่กฎหมายให้ถือว่า สมบูรณ์อยู่จนกว่าจะถูกบยกล้าง
 - เหตุที่ทำให้นิติกรรมตกเป็นโมฆะ
 - ความสามารถ

ex. คนไร้ความสามารถทำนิติกรรมด้วยตนเอง, ผู้เยาว์ทำนิติกรรมโดยไม่ได้รับความยินยอมจากผู้แทนโดยชอบธรรม นิติกรรมนั้นตกเป็นโมฆะ
 - การแสดงเจตนาโดยสำคัญผิดในคุณสมบัติ

การแสดงเจตนาโดยเข้าใจข้อเท็จจริงไม่ตรงกับความเป็นจริง และข้อเท็จจริงบันต้องเป็นเรื่องของ **คุณสมบัติ**ของบุคคลหรือทรัพย์สิน ที่เป็นสาระสำคัญ ไม่ใช่การสำคัญผิดในสาระสำคัญของนิติกรรม ซึ่งจะทำให้นิติกรรมตกเป็นโมฆะ

ex. ชื่อบาพิการแก้/ปลอม, จ้างແດນເພຣະເຂົ້າໃຈວ່າແດນບັນດາເປັນ ແຕ່ຈົງໆໄມ່ເປັນ
ນິຕິກຮຽນເປັນໂນຫຍະ

- ການແສດງເຈຕາເພຣະຄູກວ້ອຈລ
 - ມາຍຄົ່ງ ການແສດງເຈຕາໂດຍສໍາຄັນພິດຮ່ອເຂົ້າໃຈພິດໃນຫ້ເທິງຈົງເພຣະ

ຄູກຫລອກລວງ ໂດຍຄູ່ສັນຍາຮ້ອບບຸຄຄລກຢາຍນອກ ທີ່ມີການຈົ່ວລັດ
ກລ່າວກົງໄມ່ມີການແສດງເຈຕາກຳນິຕິກຮຽນກັນເລຍ

- ພລຂອງໂນຫຍະກຮຽນ
 - ມີພລສມບຸຮນົມຈົບກວ່າຈະຄູກບອກລ້າງ
 - ໄກສັຕຍາບັນ → ສມບຸຮນົມ ບອກລ້າງໄມ່ໄດ້ແລ້ວ

- ການແສດງເຈຕາ
- ເຊື່ອນໄຟແລະເຊື່ອບເວລາ
- ອາຍຸຄວາມ
 - ໂດຍກ່ົ້າໄປ ມາກກູ່ມາຍໄມ່ໄດ້ກຳຫຼັດໄວ້ເປັນເລີກເລີກ
 - ອາຍຸຄວາມ 10 ປີ

ກົງເມາຍລັກເໝະນະ ໜີ້

- ຄວາມໝາຍຂອງໜີ້
 - ນິຕິສັນພັນຮົກກົງມາຍຮະຫວ່າງບຸຄຄລສອງຝ່າຍອັນເປັນບຸຄຄລສຶກຮ່ອຍຢ່າງໜີ້
 - ທີ່ຝ່າຍໜີ້ເຮັດວຽກວ່າ ‘ລູກໜີ້’ ມີໜັກກີ່ຕ້ອງກະທຳການ ຂດເວັນກະທຳການ ຮັບຮັບສ່ວນ
ກຣັບພົມໃຫ້ແກ່ອັກຝ່າຍໜີ້ທີ່ເຮັດວຽກວ່າ ‘ເຈົ້າໜີ້’
 - ວັດຖາແກ່ໜີ້
- ແກ້ໄຂໜີ້
 - ໜັກກີ່ລູກໜີ້ຕ້ອງປົງປັດເພື່ອຊະຮະໜີ້ໃຫ້ແກ່ເຈົ້າໜີ້ 3 ປະກາດ
 1. ການກະທຳ
 2. ຂດເວັນກະທຳ
 3. ສ່ວນອັນກຣັບພົມ
 - ໜີ້ມີກີ່ນາຮ້ອບ່ວດແກ່ໜີ້ 5 ປະກາດ
 1. ສັນຍາ

- หมายถึง บัตรกรรมส่องผ้ายหรือคล้ายผ้าย ก็เกิดจากการแสดงเจตนาเสนอและสนองต้องตรงกับของบุคคลตัวส่องผ้ายขึ้นไป โดยบุงจะก่อให้เกิดหนี้ขึ้นตามกฎหมาย

2. ละเมิด

- การที่บุคคลใดได้กระทำโดย **จงใจหรือประมาท** ต่อบุคคลอื่นโดยพิดกฎหมาย เป็นเหตุให้บุคคลนั้นได้รับความเสียหายแก่ชีวิต ร่างกาย อบรมัย เสรีภาพ หรือสิทธิอย่างใดอย่างหนึ่งซึ่งมีลักษณะเป็นสิทธิเด็ดขาด
- ผู้กระทำละเมิดต้องรับผิดใช้ **ค่าสินไหมทดแทน** แก่ผู้เสียหาย

ex. RขับรถชนB โดยประมาททำให้Bขาหัก กรณีนี้ Rเป็นผู้กระทำละเมิด ก่อให้เกิดหนี้ก่อจต้อง ชำระค่าสินไหมทดแทนให้แก่ B

3. จัดการงานนอกสั่ง

- หมายถึง การที่บุคคลหนึ่งเข้าทำการแทนผู้อื่นโดยเจ้าของกิจการนั้นไม่ได้ขานวานใช้ให้ทำ(เสือก) หากบุคคลนั้นได้จัดการไปในทางสมประโยชน์(+)+แก่เจ้าของกิจการ บุคคลนั้นย่อมมีสิทธิที่จะเรียกร้องค่าใช้จ่ายที่ตนได้เสียไปจากเจ้าของกิจการนั้นคืนได้

ex. Bไม่อยู่บ้าน น้ำจางกว่า Rซื้อกระสอบรายการกันให้ กรณีนี้ Bต้องชดใช้ค่ากระสอบรายการให้R

4. ลากมัคร์ได้

- หมายถึง การที่บุคคลหนึ่งได้ทรัพย์สินจากการที่ ผู้อื่นชำระหนี้หรือได้มาด้วยประการใดๆ อันปราศจากมูลจะอ้างกฎหมายได้
- บุคคลที่ได้รับ ต้องคืน คบให้

ex. ชำระหนี้ให้เจ้าหนี้ผิดคน

5. บทบัญญัติแห่งกฎหมาย

- หนึ่กกฎหมายกำหนด ให้บุคคลกระทำหรืองดเว้นกระทำการอย่างใดอย่างหนึ่ง
- เช่น บิดามารดา มีหน้าที่เลี้ยงดูบุตร vice versa
- หนึ่กไม่อาจบังคับได้ตามกฎหมาย
- ลูกหนี้ผิดนัดชำระหนี้
- การชำระหนี้กลายเป็นพื้บวสัย
- การควบคุมกองทรัพย์สินของลูกหนี้
- ความระจับแห่งหนี้

- สัญญา
 - หมายถึง นิติกรรมสองฝ่ายหรือ多方ที่เกิดจากการแสดงเจตนาเสนอและสนองต้องตรงกันของบุคคลตั้งแต่สองฝ่ายขึ้นไป มุ่งจักอเปลี่ยนแปลง โอน ส่วน หรือระงับนิติสัมพันธ์
- ละเมิด
 - เป็น นิติเหตุ อย่างหนึ่งที่เกิดจากการกระทำของบุคคลที่ไม่ได้ประสงค์จะให้เกิดผลทางกฎหมาย และการกระทำนั้นมีผลก่อให้เกิดหนี้โดยผลของกฎหมาย
(ดังที่กล่าวใน บ่อเกิดแห่งหนี้ > ละเมิด)

กฎหมายลักษณะ เอกเทศสัญญา

- เอกเทศสัญญา หมายถึง สัญญาชนิดกี่มีชื่อ มีกั้งสืบ 22 ประการ
- สัญญาซื้อขาย
 - หมายถึง สัญญาซึ่งบุคคลฝ่ายหนึ่งเรียกว่า ‘ผู้ขาย’ โอนกรรมสิทธิ์แห่งทรัพย์สินให้แก่บุคคลอีกฝ่ายหนึ่งเรียกว่า ‘ผู้ซื้อ’ และผู้ซื้อตกลงว่าจะใช้ราคารับทรัพย์สินนั้นให้แก่ผู้ขาย
 - ลักษณะ
 - เป็นสัญญาต่างตอบแทน
 - มีวัตถุประสงค์ในการโอนกรรมสิทธิ์ในทรัพย์สิน
 - มีวัตถุประสงค์ในการชำระ ราคา เพื่อตอบแทนการโอนกรรมสิทธิ์ในทรัพย์สิน ถ้าเป็นทรัพย์สินอื่นที่ไม่ใช่เงิน เป็นสัญญาแลกเปลี่ยน
 - มีวัตถุของสัญญาเป็นทรัพย์สิน
 - การโอนกรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินกี่ซื้อขาย
 - กรรมสิทธิ์โอนจากผู้ขายไปยังผู้ซื้อ ทันทีที่สัญญาเกิด(ทันทีที่ตกลง)

กฎหมายลักษณะ ทรัพย์สิน

- ความหมายของทรัพย์และทรัพย์สิน
 - ทรัพย์ หมายถึง วัตถุมีรูปร่างซึ่งมีราคาและอาจถือเอาได้
 - ทรัพย์สิน หมายถึง ทรัพย์ และ วัตถุไม่มีรูปร่างซึ่งมีราคาและอาจถือเอาได้
- ประเภทของทรัพย์สิน
 - แบ่งตามการเคลื่อนที่ได้
 - อสังหาริมทรัพย์

- = ทรัพย์อันเคลื่อนที่ไม่ได้
 - สังหาริมทรัพย์
 - = ทรัพย์อันเคลื่อนที่ได้
 - แบ่งตามการแยกออกจากกันได้
 - ทรัพย์แบ่งได้
 - ทรัพย์แบ่งไม่ได้
 - แบ่งตามความสามารถในการถือเอาทรัพย์สิน
 - ทรัพย์นอกราชอาณาจักร
 - ทรัพย์ที่ไม่สามารถถือเอาได้
 - ex. สายลม แสงแดด
 - ทรัพย์ที่ไม่สามารถโอบกันได้โดยขอบด้วยกฎหมาย
 - ex. สาระณสมบัติของแผ่นดิน ที่วัด
 - ทรัพย์ในราชอาณาจักร
 - ex. เงิน กีดิน
 - ส่วนควบ อุปกรณ์ และดอกผล
 - ส่วนควบ
 - = ส่วนซึ่งโดยสภาพแห่งทรัพย์หรือโดยเจตประเพณีแห่งก้องลับ เป็นสาระสำคัญในความเป็นอยู่ของทรัพย์นั้นและไม่อาจแยกจากกันได้
 - ex. ล้อรถ, ไม้ยืนต้น
 - อุปกรณ์
 - = สังหาริมทรัพย์ที่เจ้าของทรัพย์ประธานใช้เพื่อประโยชน์แก่การดูแลใช้สอย หรือรักษาทรัพย์ประธาน และเป็นของใช้ประจำอยู่กับทรัพย์ประธาน
 - ex. ล้ออะไหล่รถยนต์
 - ดอกผล
 - ดอกผลธรรมชาติ
 - = ทรัพย์ที่เกิดขึ้นตามธรรมชาติจากแม่ทรัพย์
 - ดอกผลนิติบัญญัติ
 - = ทรัพย์หรือประโยชน์อ่อนๆ ที่ได้มาเป็นครั้งคราว
 - ex. ดอกเบี้ย ค่าเช่า กำไร เงินปันผล

- สาระนั้นสมบัติของแพ่บดิน
 - = ทรัพย์สินของแพ่บดินซึ่งใช้เพื่อสาระนั้นประโยชน์หรือส่วนไว้เพื่อประโยชน์ร่วมกัน
- กรรมสิทธิ์
 - = ทรัพย์สิทธิ์ที่แสดงความเป็นเจ้าของทรัพย์สินหรือสิทธิ์กังวลที่ผู้เป็นเจ้าของมีอยู่ในทรัพย์สิน
- การครอบครองปักช์
 - = การได้กรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินของผู้อื่นที่ตนครอบครองโดยอาชญากรรม
- ทางจำเป็นและภาระจำยอม
- หลักเกณฑ์อื่นๆ ที่น่าสนใจ

กฎหมายลักษณะ ครอบครัว

- การหมั้น
 - = สัญญาที่ฝ่ายชายและฝ่ายหญิงตกลงกันว่าจะทำการสมรสตามกฎหมายต่อไปกฎหมายไม่ได้บังคับว่าจะต้องมีการหมั้น
 - เงื่อนไขของการหมั้น
 - อายุ: ≥ 17 ปี (15)
 - ...
 - แบบของการหมั้น
 - ว่าจ้างหรือลายลักษณ์อักษร
 - ฝ่าย ช. ต้องส่งมอบ **ของหมั้น** แก่ฝ่าย ญ.

มีจดหมายหมั้นไม่สมบูรณ์ (ไม่เกิด)
 - ของหมั้น
 - ลีบสอด
 - = ทรัพย์สินที่ฝ่าย ช. มอบให้ บิดามารดา etc. ฝ่าย ญ.

เพื่อตอบแทนที่ ญ. สมรสกับ ช.
- การสมรส
 - = การตกลงระหว่างชายและหญิงที่จะอยู่กินอันสามีภริยา โดยจดทะเบียน
 - เงื่อนไขของการสมรส
 - อายุ: ≥ 20 ปี (17)
 - ...

- แบบของการสมรส
 - จดทะเบียนสมรส

การที่ไม่ได้จดทะเบียน ไม่ทำให้การสมรสเป็นโมฆะ เพราะการสมรสยังไม่ได้เกิดขึ้นเลย
- ทรัพย์สินระหว่างสามีภริยา
 - สินส่วนตัว
 - มีอยู่ก่อนสมรส
 - เครื่องใช้สอยส่วนตัว
 - บัดก หรือการให้โดยเส้นทาง
 - ของหนื้น เป็นของ ญ.
 - สินสมรส
 - ได้มาระหว่างสมรส
 - ดอกผลของสินส่วนตัว
- การสืบสุดแห่งการสมรส
- บิดามารดา กับบุตร
 - บุตร เป็นของ ญ. เสนอ
 - บิดามารดา มีหน้าที่เลี้ยงดู บุตรจนอายุ 20
 - บุตร มีหน้าที่เลี้ยงดู บิดามารดา ตลอดชีวิต
 - บุตรบุญธรรม
 - คุณสมบัติ
 - ผู้รับ อายุ ≥ 25 ปี
 - อายุห่างกันอย่างน้อย 15 ปี

กฎหมายลักษณะ บิดอก

- บิดอก / กองบิดอก หมายถึง
ทรัพย์สินของผู้ตาย รวมถึงสิทธิหน้าที่ และความรับผิดชอบต่างๆของผู้ตายที่มีอยู่ขณะตาย
เว็บแต่ ทรัพย์สิน สิทธิ หน้าที่ และความรับผิดชอบนั้นเป็น เรื่องเฉพาะตัวโดยแท้ของผู้ตาย
1. กำพินัยกรรม

ผลตามพินัยกรรม มีหลาย form

 - อายุ: ≥ 15

2. ไม่ทำพนัยกรรม

แบ่งตามลำดับทายากโดยธรรม

- ทายากโดยธรรม
 - คู่สมรส (ได้เสมอ)
 - ทายากโดยธรรมบประเกกญาติ
 1. ผู้สืบสันดาน
 2. มีดามารดา
 - ถ้า 1,2 ยังอยู่ 3,4,5,6 ไม่ได้อีกเลย
 3. พี่น้องร่วมบิดามารดาเดียวกัน
 4. พี่น้องร่วมแต่บิดา หรือร่วมแต่แม่มารดา
 5. บุญย่าตา ยาย
 6. อุปป้า น้า อา

Exam

- การตอบข้อสอบ เขียนตอบเป็นย่อหน้าๆ แสดงความเห็นลงไปนิดหน่อยให้พร้อมรู้ได้ว่าเข้าใจจริงคิดเองเป็น ไม่ใช้เพียงแค่จำตำรามาสอบ
- ห้าม(อย่า)ใช้ลิขิต
- วิธีตอบคำตาม จากอ.ภูมิรพี
ตอบคำตาม + ยกตัวอย่างสถานการณ์ + โยงสถานการณ์ไปที่คำตาม
Ex. กฎหมายสนับสนุนประชาธิปไตยอย่างไร?
Ans. กฎหมายสนับสนุนประชาธิปไตยเพาะกฎหมายคุ้มครองสิทธิของประชาชน
+ ตัวอย่างสถานการณ์ที่กฎหมายคุ้มครองสิทธิของประชาชน (หลายย่อหน้าด้วยเหตุผลและตัวอย่างที่ต่างกัน)
+ จากการที่กฎหมายสามารถ(...)ส่งผลให้กฎหมายสนับสนุนประชาธิปไตย (ย่อหน้าสรุป)
 - มีเหตุผลสนับสนุนประมาณ 3 ข้อ พร้อมตัวอย่างและเชื่อมโยงตัวอย่างไปตอบคำตามโจทย์ในย่อหน้าสรุป
 - เขียนตัวบรรจง เว็บบรรกัต เพื่อให้อาจารย์อ่านสะดวก
- เว็บบรรกัต

Intro

Definition ของสิ่งต่างๆในโจทย์

P(point)D(development)E(example) + link to Q.

PDE + link to Q.

P...

Conclusion

A basic Paragraph - 4 key parts

AE Academic English UK

1	Topic sentence – key topic in this paragraph.
2	Development – the main idea / topic discussed in more detail.
3	Example – support / evidence / data / statistics that show your development is valid / credible.
4	Summary – overall main point summarised / evaluated.

Copyright: <https://www.academic-englishuk.com/paragraphing>

AE Ac
En

Block	
1	Topic sentence – key topic in this paragraph.
2	Development – the main idea / topic discussed in more detail.
3	Example – support / evidence / data / statistics that show your development is valid / credible.
4	Development – the 2 nd main idea / topic discussed in more detail.
5	Example – support / evidence / data / statistics that show your development is valid / credible.
6	Summary – overall main point summarised.

IRAC: Issue > Rules > Analyze > Conclusion

Issue: ประเด็น 1 Paragraph ใคร ทำ อะไร

Rules: บกกฎหมาย องค์ประกอบอะไรบ้างที่มีความผิด

Conclusion: ผล ใครผิด ฐานอะไร

- ข้อสอบเก่า

- Midterm

ให้นิสิตอธิบายว่า นับตั้งแต่เดือน จนถึงปัจจุบัน กฎหมายมีไว้เพื่ออะไร พร้อมยกตัวอย่าง

ให้นิสิตอธิบายว่า กฎหมายคืออะไร มีประโยชน์อย่างไร ระบบกฎหมายในประเทศไทยมีลักษณะอย่างไร กฎหมายให้ประโยชน์อะไรกับชีวิตคนไทยบ้าง พร้อมยกตัวอย่าง

ให้นิสิตอธิบายว่า เหตุใดกฎหมายจึงถูกนำมาใช้เป็นเครื่องมือในการป้องกันโรค Covid 19 กฎหมายถูกใช้ในการป้องกัน และบริหารอย่างไร ตอบโจทย์สังคมหรือไม่อย่างไร พร้อมยกตัวอย่าง

ขอให้นิสิตอธิบายว่า ลักษณะของกฎหมาย บ่งบอกถึง ความต้องการของมนุษย์ในด้านใดบ้าง พร้อมยกตัวอย่าง

- Final

กฎหมายแพ่ง / อาญา คืออะไร? มีประโยชน์อย่างไร?

ให้บังสิตยกตัวอย่าง ‘การใช้’ กฎหมายแพ่งในชีวิตจริง 2 ตัวอย่าง และตัวอย่าง ‘การใช้’ กฎหมายอาญา ในชีวิตจริง 2 ตัวอย่าง พร้อมอธิบายประโยชน์ของกฎหมายแพ่งและอาญาประกอบตัวอย่างตามที่ได้อธิบายมา

ให้บังสิตยกตัวอย่างข่าว หรือตัวอย่างสมมติ

Reference

เล่มกฎหมาย

- รัฐธรรมบุญไทย 2560

https://www.parliament.go.th/ewtcommittee/ewt/draftconstitution2/ewt_dl_link.php?nid=1038&filename=index

- ประมวลกฎหมายอาญา

<https://krisdika.go.th/librarian/get?sysid=443287&ext=pdf>

<https://www.drthawip.com/criminalcode/001>

- ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

<http://web.krisdika.go.th/data/law/law4/◆03/◆03-20-9999-update.pdf>

<https://www.drthawip.com/civilandcommercialcode/001>

VDO

- <https://www.youtube.com/watch?v=2HHsfJnXJ9o>

<https://www.youtube.com/watch?v=2HHsfJnXJ9o>

- ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับกฎหมาย

<https://www.youtube.com/watch?v=uSQVb0WOij4>

- <https://youtu.be/7xo4tUMdAMw>

<https://youtu.be/7xo4tUMdAMw>

- <https://youtu.be/7ZDgSjTDWXI>

<https://youtu.be/7ZDgSjTDWXI>

- <https://youtu.be/spzUJ3QF478>

<https://youtu.be/spzUJ3QF478>

- <https://www.youtube.com/watch?v=UXFw5e8ANIA&feature=youtu.be>

<https://www.youtube.com/watch?v=UXFw5e8ANIA&feature=youtu.be>

- <https://www.youtube.com/watch?v=6Ebcj-QEBUQ>

<https://www.youtube.com/watch?v=6Ebcj-QEBUQ>

- ระบบศาลในไทย

<https://www.youtube.com/watch?v=6YwI0rRWyjw>

<https://www.youtube.com/watch?v=6YwI0rRWyjw>

- ศาลยุติธรรม

<https://www.youtube.com/watch?v=SHhdT1DUAtc>

<https://www.youtube.com/watch?v=SHhdT1DUAtc>

- សាលរដ្ឋបុណ្យ

<https://www.youtube.com/watch?v=UZ8s3FngrA8>

<https://www.youtube.com/watch?v=UZ8s3FngrA8>

- សាលបកទែង

<https://www.youtube.com/watch?v=X5WJnP0llGs>

<https://www.youtube.com/watch?v=X5WJnP0llGs>

- សាលការ

<https://youtu.be/qlAbt-PnMso>

<https://www.youtube.com/watch?v=qlAbt-PnMso>

- <https://www.youtube.com/watch?v=zUIF1ZD-8lg&feature=youtu.be>

<https://www.youtube.com/watch?v=zUIF1ZD-8lg&feature=youtu.be>

- ករណីយកចិត្ត

<https://www.youtube.com/watch?v=2BoDOGfCdvs>

- https://youtu.be/VdbmX0tv_1s

https://www.youtube.com/watch?v=VdbmX0tv_1s&feature=youtu.be

- <https://youtu.be/O9N02pS2em4>

<https://youtu.be/O9N02pS2em4>

- <https://youtu.be/o61kUC7ZNEM>

<https://youtu.be/o61kUC7ZNEM>